

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права № 2

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ЖИТЛОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – 012 «Військова юстиція»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні
Вченої ради
протокол №   від   р.

Ректор
_____ **Анатолій Гетьман**

Харків 2021

Програма навчальної дисципліни «Житлове право» для здобувачів вищої освіти магістерського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації 012 «Військова юстиція» Військово-юридичного інституту. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 33 с.

Розробники:

Явор Ольга Анатоліївна, докторка юридичних наук, професорка
Музика Тетяна Олександрівна, кандидатка юридичних наук, асистентка

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права № 2
(протокол № 12 від 23 червня 2021 року)

Завідувач кафедри – Яроцький Віталій Леонідович, доктор
юридичних наук, професор

Оглав

1. Вступ.....	4
2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці).....	10
3. Зміст програми навчальної дисципліни.....	11
4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	14
4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять.....	14
4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти	14
4.3. Освітні технології та методи навчання.....	15
4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	15
4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	18
Додаток 1. Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	25
Додаток 2. Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	30
Додаток 3. Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей в програмі навчальної дисципліни	33

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – сформувати в курсантів (студентів) предметні компетентності у сфері житлового права, а саме щодо здійснення та захисту житлових прав, зокрема й військовослужбовцями та членами їх сімей, опанування системи знань, вмінь та навичок у сфері житлових правовідносин, розуміння їхніх об'єкта та змісту, визначення правового статусу їх суб'єктів, надання цілісного уявлення про житлові права та обов'язки та правові стандарти їх дотримання в сучасному цивільному та житловому законодавстві, законодавстві про соціальний захист військовослужбовців та членів їх сімей, а також визначення системи заходів юридичної відповідальності в разі порушення житлових прав.

Завдання

- формування в курсантів (студентів) системи теоретичних знань про інститут житлового права, його змістовне наповнення;
- опанування законодавчого та наукового понятійного апарату інституту житлового права, розуміння базових категорій житлового законодавства;
- визначення актуальних проблем інституту житлового права та напрямів сучасних наукових досліджень у цій сфері;
- аналіз і дослідження прикладних проблем забезпечення житлом фізичних осіб, зокрема військовослужбовців та членів їх сімей, визначення правового статусу суб'єктів правовідносин із забезпечення житлом;
- надання цілісного уявлення про міжнародні та національні стандарти дотримання прав учасників житлових правовідносин, зокрема військовослужбовців та членів їх сімей, розуміння процедур та повноважень зобов'язаних суб'єктів у сфері забезпечення житлом;
- розвиток навичок і умінь застосування житлового законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів у цій сфері;

- з'ясування правових підстав набуття права власності на житло та користування житлом, умов здійснення цих прав, підстав та умов юридичної відповідальності в разі порушення житлових прав.

1.2. *Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми:* за вибором студента

1.3. *Пререквізити:* цивільне право, сімейне право.

1.4. *Кореквізити:* приватне право: сучасні доктрини в судовій та правозастосовній практиці, договірне право

1.5. *Постреквізити:* -

1.6. *Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:*

ПК-1. Здатність розуміти сутність основних законодавчих понять у сфері житлового права та застосовувати їх під час розв'язання правових ситуацій.

ПК-2. Здатність проводити наукові дослідження у сфері житлового права.

ПК-3. Здатність виявляти законодавчі, практичні та наукові проблеми у сфері житлового права та пропонувати шляхи їх вирішення.

ПК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації у сфері житлового права в чинному національному та міжнародному праві, правозастосовній практиці та науковій літературі.

ПК-5. Вміння працювати з чинним житловим законодавством України та міжнародно-правовими актами у житловій сфері, рішеннями Європейського суду з прав людини, аналізувати чинну судову практику, зокрема за допомогою електронних баз законодавства на Єдиного державного реєстру судових рішень.

ПК-6. Вміння застосовувати в правозастосовній практиці рішення ЄСПЛ, Верховного Суду, урахувати правові позиції Верховного Суду під час складання документів та вирішення питань стосовно житла.

ПК-7. Здатність приймати кваліфіковані рішення в конкретних ситуаціях із забезпечення фізичних осіб, зокрема військовослужбовців та членів їх сімей, житлом.

ПК-8. Здатність складати договори про набуття житла у власність та користування житлом.

ПК-9. Здатність складати акти правозастосування у сфері забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житлом.

ПК-10. Здатність приймати обґрунтовані рішення про постановку громадян на обліг осіб, що потребують поліпшення житлових умов.

ПК-11. Здатність приймати обґрунтовані рішення про необхідність притягнення до відповідальності суб'єктів, винних у порушенні житлового законодавства.

ПК-12. Здатність перевіряти правозастосовні акти в житловій сфері та подавати пропозицій по їх удосконаленню для подання їх на підпис начальнику.

ПК-13. Здатність робити висновок про придатність житлового приміщення для проживання згідно з нормами чинного житлового законодавства на підставі висновків експертів/спеціалістів.

ПК-14. Здатність спілкуватися з експертами в галузі цивільного та адміністративного права з питань житлового права.

ПК-15. Здатність здійснювати представництво військової частини в органах забезпечення громадян житлом та в судах різних інстанцій у житлових спорах.

ПК-16. Здатність встановлювати зв'язки між наявними юридичними фактами у сфері житлового права та правовим результатом, який вони тягнуть, та здійснювати консультивання щодо них.

ПК-17. Здатність аналізувати і застосовувати знання щодо права людини на житло, міжнародних і національних стандартів дотримання цього права.

ПК-18. Здатність проводити неупереджений аналіз та оцінку адміністративних актів правозастосування та договорів у сфері житлового права.

ПК-19. Здатність до розв'язання проблем, які виникають під час укладення та виконання договорів у сфері користування та розпорядження житлом.

ПК-20. Уміння розв'язувати конфліктні ситуації у сфері набуття та здійснення права на житло.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

1.7. *Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:*

РН НД – 1.1. Розуміти та пояснювати сутність понять житлового фонду, житла та вимог до житлового приміщення.

РН НД – 1.2. Визначати склад учасників житлових правовідносин, їх правовий статус, зокрема права та обов'язки військовослужбовців та членів їх сімей у сфері забезпечення житлом.

РН НД – 1.3. Знати особливості чинного механізму правового регулювання у сфері забезпечення фізичних осіб житлом, зокрема постановки на облік громадян, що потребують поліпшення житлових умов, та обґрунтовувати відповідні висновки.

РН НД – 1.4. Розуміти особливості правовідносин комерційного та соціального найму житла та аргументувати правові позиції щодо питань, які впливають із цих правовідносин.

РН НД – 1.5. Дискутувати зі складних правових проблем у сфері комерційного та соціального найму житла, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН НД – 1.6. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення житлового законодавства, Європейської конвенції прав людини та основоположних свобод, рішень ЄСПЛ, матеріалів судової практики,

наукової та професійної літератури, баз даних, перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН НД – 1.7. Здійснювати презентацію свого дослідження з тем у сфері житлового права, застосовуючи нормативно-правові акти, матеріали судової практики та інші правозастосовні акти, інтерпретувати їх та робити аргументовані висновки.

РН НД – 1.8. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих договорів у сфері житлового права.

РН НД – 1.9. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України у сфері житлового права на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН НД – 1.10. Розуміти процедуру реалізації права громадян на забезпечення житлом в порядку соціального найму з позиції уповноваженого органу або особи та громадянина.

РН НД – 2.1. Аргументовано пропонувати для застосування той чи інший договір у сфері набуття права власності на житло чи користування житлом.

РН НД – 2.2. Знати договірні та недоговірні способи набуття права на житло та пропонувати найбільш ефективні з них у конкретній ситуації.

РН НД – 2.3. Визначати власні права та обов'язки у сфері житлового права залежно від набутого статусу та надавати правничу допомогу іншим фахівцям у галузі права.

РН НД – 2.4. Виявляти та вирішувати правові проблеми виконання договорів щодо житла.

РН НД – 2.5. Розуміти сутність, зміст, права та обов'язки сторін договорів комерційного та соціального найму житла, виявляти проблеми їх виконання та шляхи їх вирішення.

РН НД – 2.6. Здійснювати обґрунтований вибір способу захисту у разі порушення права на житло, зокрема внаслідок порушення договору про користування житлом.

РН НД – 2.7. Висловлювати, аргументувати та відстоювати свою правову позицію у різних видах юридичних практики, зокрема у взаємодії з органами та особами, що здійснюють управління житловим фондом, та в суді.

РН НД – 2.8. Розкривати особливості законодавчого регулювання різних видів договорів про передання житла у власність та в користування та складати відповідні акти правозастосування.

РН НД – 2.9. Знати підстави, порядок і умови притягнення до відповідальності в разі порушення прав суб'єктів житлового права, уміти складати необхідні процесуальні документи.

РН НД – 2.10. Демонструвати концептуальні знання на рівні новітніх досягнень в сфері міжнародного публічного і міжнародного приватного права як основи для креативного мислення та інноваційної діяльності в галузі житлового права.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2)

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальна характеристика житлових правовідносин

Модуль 2. Способи реалізації житлових прав та обов'язків учасників житлових правовідносин.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 2 Кількість модулів*: 2 Загальна кількість годин: 60 Тижневих годин: 6	Рівень освіти – другий (магістерський) Галузь знань – 08 «Право» Спеціальність – 081 «Право» Спеціалізація – 012 «Військова юстиція»	Модуль 1 Лекції: 6 Практичні заняття: 8 Самостійна робота: 14 Модуль 2 Лекції: 6 Практичні заняття: 10 Самостійна робота: 16 Види контролю: поточний контроль; семестровий залік.

---

* рекомендується: не більше 2-3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються один семестр; не більше 4-6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються два семестри.

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальна характеристика житлових правовідносин

Поняття та правова природа житлового права як галузі права.

Предмет житлового права. Право громадян на житло та форми його здійснення згідно з Конституцією України. Зміст права на житло. Житлові права та обов'язки громадян. Поняття та види житлових правовідносин. Елементи житлових правовідносин: суб'єкти житлових правовідносин; об'єкти житлових правовідносин; зміст житлових правовідносин. Принципи житлового права України. Система житлового права. Розвиток науки житлового права.

Співвідношення житлового права та житлового законодавства.

Історія розвитку житлового законодавства. Система житлового законодавства. Житловий кодекс України та Цивільний кодекс України спільні та відмінні ознаки. Закони та підзаконні нормативно-правові акти як джерела житлового права. Постанови Пленуму Верховного Суду України з житлових питань. Тенденції розвитку житлового законодавства.

Військовослужбовці як учасники житлових правовідносин: види та повноваження в житловій сфері. Поняття, види та призначення житлових приміщень. Поняття, види, порядок надання жилих приміщень військовослужбовцям та членам їх сімей та вимоги, які до них ставляться. Ордер на жиле приміщення. Підстави визнання ордера недійсним.

Квартирний облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов: поняття, види та загальна характеристика. Першочергове та позачергове надання жилих приміщень громадянам, які потребують поліпшення житлових умов. Житловий фонд України: поняття, види. Державний житловий фонд. Комунальний житловий фонд. Приватний житловий фонд. Житловий фонд кооперативів та громадських об'єднань. Житловий фонд соціального призначення.

Позитивні обов'язки держави щодо реалізації житлових прав фізичних осіб. Позитивний досвід іноземних держав у сфері іпотечного кредитування як способу вирішення житлової проблеми. Механізм цільового фінансування з державного бюджету для реалізації державних програм житлового будівництва.

Модуль 2. Способи реалізації житлових прав та обов'язків учасників житлових правовідносин.

Договірні підстави виникнення права користування та права власності на житло. Предмет договору найму (оренди) житла. Форма договору найму житла. Строк договору найму житла. Права та обов'язки сторін за договором найму (оренди) житла. Зміна умов договору найму (оренди) житла. Підстави, порядок та правові наслідки припинення договору найму (оренди) житла. Договір піднайму жилих приміщень. Його форма і зміст. Підстави припинення та розірвання договору піднайму жилого приміщення. Умови за яких договір піднайму не може бути укладений. Поняття та правова природа договору найму соціального житла. Сторони, форма, зміст договору найму соціального житла. Припинення договору найму соціального житла.

Будівництво житла. Набуття права власності на безхазяйну нерухому річ. Набуття права власності на житло за набувальною давністю. Право спільної власності на будинок (квартиру). Поняття та загальна характеристика договору купівлі – продажу житла. Поняття та правова природа договору дарування житла. Загальна характеристика договору міни та обміну жилих приміщень. Правова природа договору довічного утримання та ренти житла. Договір застави (іпотеки) житла. Спадкування житла за законом та за заповітом. Прийняття спадщини.

Поняття та правові засади приватизації державного житлового фонду. Право громадян на приватизацію державного житлового фонду.

Загальні підстави припинення житлових правовідносин. Припинення права власності на житло. Підстави і порядок виселення громадян з жилих

приміщень. Виселення з наданням іншого жилого приміщення. Виселення без надання іншого жилого приміщення. Виселення громадян, які самовільно зайняли жиле приміщення. Виселення громадян у зв'язку із визнанням ордера на жиле приміщення недійсним. Правові наслідки виселення громадян із жилих приміщень.

Особливості охорони та захисту житлових прав. Юрисдикційні та неюрисдикційні способи захисту житлових прав. Способи захисту порушеного житлового права. Особливості відшкодування збитків та моральної шкоди як мір відповідальності в житлових правовідносинах. Види житлових спорів та порядок їх вирішення. Урахування прецедентної практики Європейського суду з прав людини під час судового захисту житлових прав громадян.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.
- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Під час самостійної роботи студент має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Формами самостійної роботи студентів є: доопрацювання матеріалів лекцій; робота в інформаційних мережах; наукове повідомлення з вузькоспеціальною проблематикою; підготовка тематичних презентацій; підготовка та публікація наукових статей, тез тощо; розробка схем, таблиць з тем початкової дисципліни; анотування наукових статей і монографій; здійснення аналізу законопроектів та змін законодавства.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні додаткової навчальної, наукової літератури, ознайомленні з житловим законодавством про зарубіжних країн, аналізі актів Європейського Союзу. Самостійна робота призначена для поглиблення знань студентів із тем, що передбачені навчальною дисципліною.

4.3. Освітні технології та методи навчання:

- освітні технології: проблемне навчання, контекстне навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;

- методи навчання: кейс-метод, метод дискусії, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, круглий стіл тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Форми педагогічного контролю та методи оцінювання: опитування на практичних заняттях, поточний контроль (тестування тематичне); оцінка індивідуальної роботи; підсумковий залік – зараховано, не зараховано.

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Самостійна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з, с/з	колоквіум	п/з, с/з	колоквіум		
max 25	max 10	max 30	max 10	Max 25	max 100

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Реалізація житлових прав військовослужбовців та членів їх сімей» виставляється в залікову книжку у вигляді: «зараховано» або «незараховано» відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за 100-бальною шкалою, що використовується в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого
A	Зараховано – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
B	Зараховано – вище середнього рівня з кількома помилками	80 – 89
C	Зараховано – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок	75 – 79
D	Зараховано – непогано, але зі значною кількістю недоліків	70 – 74
E	Зараховано – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 69
FX	Незараховано – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	35 – 59
F	Незараховано – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	0 – 34

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконанням модульних завдань (письмові контрольні роботи, тестові завдання, практичні завдання);
- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль індивідуальної (самостійної) роботи.

Якщо студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у

визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання індивідуальної (самостійної роботи) здійснюється у межах 20 балів за підготовку рефератів, наукових робіт, участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідницьких статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах 30 балів:

30-25 балів – відвідано не менше 90% практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре» «відмінно»;

25-17 балів – відвідано не менше 75% практичних занять та отримано оцінки «добре», «дуже добре», «відмінно»;

17- 10 балів – відвідано не менше 60% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре», «відмінно»;

до 10 балів – відвідано не менше 50% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «дуже добре».

4.5. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996р. № 254к/96-ВР URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Житловий кодекс Української РСР: закон від 30 червня 1983 р. № 5464-X зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
4. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002р. № 2947-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
5. Основи житлового законодавства Союзу РСР і союзних республік: Закон СРСР від 24.06.1981 v5150400-81 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v5150400-81#Text>.
6. Про житловий фонд соціального призначення: Закон України від 12.01.2006 № 3334-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3334-15#Text>.
7. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 р. № 2189-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2189-19#Text>.
8. Про забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків: Закон України від 04.09.2008 р. № 500-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/500-17#Text>.
9. Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку: Закон України від 29.11.2001 № 2866-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-14#Text>.
10. Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку: Закон України від 14.05.2015 № 417-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417-19#Text>.
11. Про приватизацію державного житлового фонду: Закон України від 19.06.1992 № 2482-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2482-12#Text>.

12. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25 березня 1992 року № 2232-ХІІ зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>.

13. Про Збройні Сили України : Закон України від 6 грудня 1991 р. № 1934-ХІІ. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. С. 108.

14. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20 груд. 1991 року № 2011-ХІІ зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12>.

15. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовт. 1993 року № 3551-ХІІ зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12/ed20170416>.

16. Про встановлення тимчасових мінімальних норм забезпечення соціальним житлом: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.2008 № 219. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/219-2008-%D0%BF#Text>.

17. Деякі питання реалізації Закону України "Про житловий фонд соціального призначення": Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 23.07.2008 № 682. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/682-2008-%D0%BF#Text>.

18. Типове положення про соціальний гуртожиток для осіб, які потребують соціального захисту: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2007. № 783 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/783-2007-%D0%BF#Text>.

19. Положення про наглядову раду у сфері розподілу соціального житла: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 16 січня 2007 р. № 23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/23-2007-%D0%BF#Text>.

20. Порядок розрахунку плати за соціальне житло: затв. постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2007 № 155. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-2007-%D0%BF#Text>.

21. Про службові жилі приміщення: Постанова Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF#Text>.

22. Перелік категорій працівників, яким може бути надано службові жилі приміщення, затв. Постановою Ради Міністрів УРСР від 04.02.1988 р. № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF#Text>.

23. Порядок взяття громадян на соціальний квартирний облік, їх перебування на такому обліку та зняття з нього, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 23 липня 2008 р. № 682 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/682-2008-%D0%BF#Text>.

24. Деякі питання забезпечення житлом військовослужбовців та інших громадян: постанова КМУ від 2 вер. 2015 р. № 728. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/728-2015-%D0%BF>.

25. Про затвердження Інструкції з організації забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей жилими приміщеннями: наказ Мін. оборони України від 31.07.2018 № 380. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1020-18>.

26. Про затвердження Порядку забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житловими приміщеннями: постанова КМУ від 3 серпня 2006 р. № 1081 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1081-2006-%D0%BF>.

27. Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення: постанова КМУ від 20 серпня 2014 р. № 413 зі змін. URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/413-2014-%D0%BF/para10#n10>.

28. Про затвердження Порядку кредитування будівництва та придбання житла для військовослужбовців Збройних Сил та інших військових формувань: постанова КМУ від 28 січня 2004 р. N 88 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/88-2004-%D0%BF>.

29. Про розмір і порядок виплати грошової компенсації військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації, Державної спеціальної служби транспорту, Управління державної охорони та військовослужбовцям, відрядженим до Міністерства освіти і науки, Державного космічного агентства, за піднайом (найом) ними житлових приміщень: постанова КМУ від від 26 червня 2013 р. № 450 зі змін. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2013-%D0%BF>. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010р. № 2398-VI [Електрон. ресурс] // Офіц. веб-сайт Верхов. Ради України. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>.

Література

1. Аврамова О. Формування житлових правовідносин. *Підприємництво, госп-во і право* : наук.-практ. госп.-прав. журн. 2019. № 11. С. 5–12.
2. Актуальні питання прикладної цивілістики: сімейне, трудове, земельне та житлове право: наук.-практ. посіб. / ред. М. М. Ясинок. Київ : Правова єдність : Алерта, 2015. 450 с.
3. Волкова А. О. Житлова сфера в Україні: стан та перспективи правового забезпечення досягнення балансу між економічною ефективністю та соціальною справедливістю. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 189–196.
4. Галянтич М. К., Дрішлюк А. І., Лічман Л. Г. Здійснення та судовий захист суб'єктивних житлових прав / за заг. ред. В. В. Луця. Київ; Тернопіль: Підручники і посібники. 2009. 496 с.

5. Галянтич М. К. Значення Цивільного кодексу України у правовому регулюванні житлових відносин. *Право України*. Київ, 2014. № 2. С. 162–170.

6. Галянтич М. К. Методологічні засади дослідження житлового права України. *Методологія приватного права (теоретичний дискурс та практика застосування) : матеріали міжнар. наук.-теорет. конф., присвяч. 20-річчю НДІ приват. права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України (10 черв. 2016 р.)*. Київ, 2016. С. 21–25.

7. Галянтич М. К., Самойленко Г. В. Характеристика житла за законодавством України та у практиці Європейського суду з прав людини. *Право України*. Київ, 2015. № 4. С. 88–96.

8. Галянтич М. К. Теоретико-правові засади реалізації житлових прав громадян в умовах ринкових перетворень: монографія. Київ: НДІ приватного права і підприємництва АПН України, 2006. 512 с.

9. Галянтич М. К. Формування державної житлової політики в Україні. Спогади про Людину, Вченого, Вчителя: до 60-річчя від Дня народж. проф. Ірини Миколаївни Кучеренко. Київ: АртЕк, 2016. С. 101–113.

10. Заєць К. В. Цивільно-правові способи захисту житлових прав в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2016. 19 с.

11. Зіняк Л. В. Сучасний стан житлового забезпечення військовослужбовців: порівняльний аналіз. *Юрист України* : наук.-практ. журн. 2018. № 2. С. 49–55.

12. Карамаза О. О. Рішення Європейського суду з прав людини у системі джерел житлового права України. *Право та юстиція*. 2019. № 3. С. 32–38.

13. Костін О. Ю. Проблеми застосування законодавства, що регулює житлове забезпечення військовослужбовців та працівників правоохоронних органів. *Правове забезпечення оперативно-службової діяльності: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення*. Харків : Право, 2016. Вип. 7 : Матеріали

постійного діючого наукового-практичного семінару (м. Харків, 27 трав. 2016 р.).

14. Куриліна О. В. Категорія «житло» та його різновиди в позитивному праві України. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: юриспруденція. Одеса, 2015. Вип. 15. Т. 2. С. 33–36.

15. Мельник А. Забезпечення військовослужбовців та членів їхніх сімей житлом: історико-правовий аналіз. *Підприємництво, госп-во і право*. Київ, 2018. № 4. С. 92–95.

16. Москаленко, А. Інститут службового житла для військовослужбовців: загальна характеристика. *Підприємництво, госп-во і право*. Київ, 2016. № 6. С. 29–32.

17. Омельчук О. С. Генеза приватноправової складової житлового права в період перебудови. *Часопис цивілістики*. 2015. № 18. С. 191–194.

18. Пленюк М. Д. Особливості механізму правового регулювання користування житлом. *Часопис Київського університету права*. Київ, 2016. № 4. С. 203–207.

19. Породько В. Поняття і способи штучного погіршення житлових умов як підстави для відмови у взятті на квартирний облік. *Право України*. 2020. № 8. С. 238–247.

20. Ткачук О. М. Житлове законодавство України: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду України. Харків: Право, 2017. 104 с.

21. Ткачук О. М. Житловий кодекс Української РСР: постатейний покажчик правових позицій Верховного Суду – Великої Палати та Касаційного цивільного суду (практика 2018-2019 років). Харків : Право, 2020. 166 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт бібліотеки Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - <http://library.nulau.edu.ua>.

2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України -
<http://rada.gov.ua/>.
3. Офіційний веб-портал Президента України -
<http://www.president.gov.ua>.
4. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України -
<http://www.kmu.gov.ua>.
5. Офіційний веб-портал Верховного Суду -
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/.
6. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України -
<https://ccu.gov.ua/>.
7. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України -
<https://minjust.gov.ua/>.
8. Єдиний державний реєстр судових рішень
<http://www.reyestr.court.gov.ua/>.
9. Стаття 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод: стандарти застосування при здійсненні правосуддя
<http://nsj.gov.ua/files/1384158454...D1%82.pdf>.

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	<p>ПК-1. Здатність розуміти сутність основних законодавчих понять у сфері житлового права та застосовувати їх під час розв'язання правових ситуацій.</p> <p>ПК-2. Здатність проводити наукові дослідження у сфері житлового права.</p> <p>ПК-3. Здатність виявляти законодавчі, практичні та наукові проблеми у сфері житлового права та пропонувати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації у сфері житлового права в чинному національному та міжнародному праві, правозастосовній практиці та науковій літературі.</p> <p>ПК-5. Вміння працювати з чинним житловим законодавством України та міжнародно-правовими актами у житловій сфері, рішеннями Європейського суду з прав людини, аналізувати чинну судову практику, зокрема за допомогою електронних баз законодавства на Єдиного державного реєстру судових рішень.</p> <p>ПК-6. Вміння застосовувати в правозастосовній практиці рішення ЄСПЛ, Верховного Суду, ураховувати правові позиції Верховного Суду під час складання документів та вирішення питань стосовно житла.</p>
ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.	<p>ПК-7. Здатність приймати кваліфіковані рішення в конкретних ситуаціях із забезпечення фізичних осіб, зокрема військовослужбовців та членів їх сімей, житлом.</p> <p>ПК-8. Здатність складати договори про набуття житла у власність та</p>

	<p>користування житлом.</p> <p>ПК-9. Здатність складати акти правозастосування у сфері забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житлом.</p> <p>ПК-10. Здатність приймати обґрунтовані рішення про постановку громадян на обліг осіб, що потребують поліпшення житлових умов.</p> <p>ПК-11. Здатність приймати обґрунтовані рішення про необхідність притягнення до відповідальності суб'єктів, винних у порушенні житлового законодавства.</p>
<p>ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p>	<p>ПК-12. Здатність перевіряти правозастосовні акти в житловій сфері та подавати пропозиції по їх удосконаленню для подання їх на підпис начальнику.</p> <p>ПК-13. Здатність робити висновок про придатність житлового приміщення для проживання згідно з нормами чинного житлового законодавства на підставі висновків експертів/спеціалістів.</p> <p>ПК-14. Здатність спілкуватися з експертами в галузі цивільного та адміністративного права з питань житлового права.</p> <p>ПК-15. Здатність здійснювати представництво військової частини в органах забезпечення громадян житлом та в судах різних інстанцій у житлових спорах.</p>
<p>ЗК1.3. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.</p>	<p>ПК-16. Здатність встановлювати зв'язки між наявними юридичними фактами у сфері житлового права та правовим результатом, який вони тягнуть, та здійснювати консультування щодо них.</p> <p>ПК-17. Здатність аналізувати і застосовувати знання щодо права людини на житло, міжнародних і національних стандартів дотримання цього права.</p> <p>ПК-18. Здатність проводити неупереджений аналіз та оцінку адміністративних актів правозастосування та договорів у сфері житлового права.</p> <p>ПК-19. Здатність до розв'язання</p>

	<p>проблем, які виникають під час укладення та виконання договорів у сфері користування та розпорядження житлом.</p> <p>ПК-20. Уміння розв'язувати конфліктні ситуації у сфері набуття та здійснення права на житло.</p>
СК – спеціальні компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	
СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	<p>ПК-16. Здатність встановлювати зв'язки між наявними юридичними фактами у сфері житлового права та правовим результатом, який вони тягнуть, та здійснювати консультування щодо них.</p> <p>ПК-17. Здатність аналізувати і застосовувати знання щодо права людини на житло, міжнародних і національних стандартів дотримання цього права.</p> <p>ПК-18. Здатність проводити неупереджений аналіз та оцінку адміністративних актів правозастосування та договорів у сфері житлового права.</p> <p>ПК-19. Здатність до розв'язання проблем, які виникають під час укладення та виконання договорів у сфері користування та розпорядження житлом.</p> <p>ПК-20. Уміння розв'язувати конфліктні ситуації у сфері набуття та здійснення права на житло.</p>
СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.	<p>ПК-1. Здатність розуміти сутність основних законодавчих понять у сфері житлового права та застосовувати їх під час розв'язання правових ситуацій.</p> <p>ПК-2. Здатність проводити наукові дослідження у сфері житлового права.</p> <p>ПК-3. Здатність виявляти законодавчі, практичні та наукові проблеми у сфері житлового права та пропонувати шляхи їх вирішення.</p> <p>ПК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації у сфері житлового права в чинному національному та міжнародному праві, правозастосовній практиці та науковій літературі.</p>

	<p>ПК-5. Вміння працювати з чинним житловим законодавством України та міжнародно-правовими актами у житловій сфері, рішеннями Європейського суду з прав людини, аналізувати чинну судову практику, зокрема за допомогою електронних баз законодавства на Єдиного державного реєстру судових рішень.</p> <p>ПК-6. Вміння застосовувати в правозастосовній практиці рішення ЄСПЛ, Верховного Суду, урахувати правові позиції Верховного Суду під час складання документів та вирішення питань стосовно житла.</p>
<p>СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.</p>	<p>ПК-12. Здатність перевіряти правозастосовні акти в житловій сфері та подавати пропозицій по їх удосконаленню для подання їх на підпис начальнику.</p> <p>ПК-13. Здатність робити висновок про придатність житлового приміщення для проживання згідно з нормами чинного житлового законодавства на підставі висновків експертів/спеціалістів.</p> <p>ПК-14. Здатність спілкуватися з експертами в галузі цивільного та адміністративного права з питань житлового права.</p> <p>ПК-15. Здатність здійснювати представництво військової частини в органах забезпечення громадян житлом та в судах різних інстанцій у житлових спорах.</p>
<p>СК1.6. Здатність демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів (правотворчості, законодавчої техніки, техніки створення корпоративних актів, юридичних документів, систематизації юридичних актів, юридичного письма та юридичної термінології тощо).</p>	<p>ПК-7. Здатність приймати кваліфіковані рішення в конкретних ситуаціях із забезпечення фізичних осіб, зокрема військовослужбовців та членів їх сімей, житлом.</p> <p>ПК-8. Здатність складати договори про набуття житла у власність та користування житлом.</p> <p>ПК-9. Здатність складати акти правозастосування у сфері забезпечення військовослужбовців та членів їх сімей житлом.</p> <p>ПК-10. Здатність приймати обґрунтовані рішення про постановку громадян на</p>

	<p>обліг осіб, що потребують поліпшення житлових умов.</p> <p>ПК-11. Здатність приймати обґрунтовані рішення про необхідність притягнення до відповідальності суб'єктів, винних у порушенні житлового законодавства.</p>
--	--

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Мо ду л ь НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.	№1	<p>РН НД – 1.1. Розуміти та пояснювати сутність понять житлового фонду, житла та вимог до житлового приміщення.</p> <p>РН НД – 1.2. Визначати склад учасників житлових правовідносин, їх правовий статус, зокрема права та обов'язки військовослужбовців та членів їх сімей у сфері забезпечення житлом.</p> <p>РН НД – 1.3. Знати особливості чинного механізму правового регулювання у сфері забезпечення фізичних осіб житлом, зокрема постановки на облік громадян, що потребують поліпшення житлових умов, та обґрунтовувати відповідні висновки.</p> <p>РН НД – 1.4. Розуміти особливості правовідносин комерційного та соціального найму житла та аргументувати правові позиції щодо питань, які впливають із цих правовідносин.</p> <p>РН НД – 1.5. Дискутувати зі складних правових проблем у сфері комерційного та соціального найму житла, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.</p>
ПРН13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.	№ 1	РН НД – 1.6. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення житлового законодавства, Європейської конвенції прав людини та

		<p>основоположних свобод, рішень ЄСПЛ, матеріалів судової практики, наукової та професійної літератури, баз даних, перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.</p> <p>РН НД – 1.7. Здійснювати презентацію свого дослідження з тем у сфері житлового права, застосовуючи нормативно-правові акти, матеріали судової практики та інші правозастосовні акти, інтерпретувати їх та робити аргументовані висновки.</p> <p>РН НД – 1.8. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих договорів у сфері житлового права.</p> <p>РН НД – 1.9. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України у сфері житлового права на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.</p> <p>РН НД – 1.10. Розуміти процедуру реалізації права громадян на забезпечення житлом в порядку соціального найму з позиції уповноваженого органу або особи та громадянина.</p>
<p>ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД – 2.1. Аргументовано пропонувати для застосування той чи інший договір у сфері набуття права власності на житло чи користування житлом.</p> <p>РН НД – 2.2. Знати договірні та недоговірні способи набуття права на житло та пропонувати найбільш ефективні з них у конкретній ситуації.</p> <p>РН НД – 2.3. Визначати власні права та обов'язки у сфері житлового права залежно від набутого статусу та надавати правничу допомогу іншим фахівцям у галузі права.</p>
<p>ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД – 2.4. Виявляти та вирішувати правові проблеми виконання договорів щодо житла.</p> <p>РН НД – 2.5. Розуміти сутність, зміст, права та обов'язки сторін договорів</p>

		<p>комерційного та соціального найму житла, виявляти проблеми їх виконання та шляхи їх вирішення.</p> <p>РН НД – 2.6. Здійснювати обґрунтований вибір способу захисту у разі порушення права на житло, зокрема внаслідок порушення договору про користування житлом.</p> <p>РН НД – 2.7. Висловлювати, аргументувати та відстоювати свою правову позицію у різних видах юридичних практики, зокрема у взаємодії з органами та особами, що здійснюють управління житловим фондом, та в суді.</p>
<p>ПРН1.6. Демонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики.</p>	<p>№ 2</p>	<p>РН НД – 2.8. Розкривати особливості законодавчого регулювання різних видів договорів про передання житла у власність та в користування та складати відповідні акти правозастосування.</p> <p>РН НД – 2.9. Знати підстави, порядок і умови притягнення до відповідальності в разі порушення прав суб'єктів житлового права, уміти складати необхідні процесуальні документи.</p> <p>РН НД – 2.10. Демонструвати концептуальні знання на рівні новітніх досягнень в сфері міжнародного публічного і міжнародного приватного права як основи для креативного мислення та інноваційної діяльності в галузі житлового права.</p>

Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	Предметні компетентності																			
	пк 1	пк 2	пк 3	пк 4	пк 5	пк 6	пк 7	пк 8	пк 9	пк 10	пк 11	пк 12	пк 13	пк 14	пк 15	пк 16	пк 17	пк 18	пк 19	пк 20
Житлове право / модуль 1																				
РН НД – 1.1.	x																			
РН НД – 1.2.	x	x																		
РН НД – 1.3.	x	x	x																	
РН НД – 1.4.		x	x																	
РН НД – 1.5.			x	x																
РН НД – 1.6.				x	x	x														
РН НД – 1.7.						x														
РН НД – 1.8.							x	x												
РН НД – 1.9.						x														
РН НД – 1.10.								x	x	x										
Житлове право / модуль 2																				
РН НД – 2.1									x	x										
РН НД – 2.2									x	x										
РН НД – 2.3											x	x								
РН НД – 2.4											x	x								
РН НД – 2.5											x	x								
РН НД – 2.6												x	x							
РН НД – 2.7											x	x	x	x	x	x				
РН НД – 2.8															x	x		x		
РН НД – 2.9															x	x	x	x	x	
РН НД – 2.10																x	x	x	x	x